

Sportstimulering binnen de KNBSB

**Rapportage 3e fase van het
project SSD-infrastructuur**

Arnhem, februari 1992

**Nederlandse Sport Federatie
Martin van der Gugten**

Colofon

NSF-publicatienummer ...

Titel:

"Sportstimulering binnen de KNBSB"

Subtitel:

"Rapportage 3e en laatste fase projectplan SSD-infrastructuur"

Samenstelling:

M. van der Gugten

Projectleiding:

J. Lucassen

Projectcommissie:

- W. Koet (voorzitter, KNBSB)
- P. Foppen (KNBSB)
- O. Hoffmann (KNBSB)
- J.P.M. Kamp (KNBSB)
- E. Klokkers (KNBSB)
- J. Lensselink (KNBSB)
- J. Prins (KNBSB)
- R.E.J. van Tuyl (KNBSB)
- M. van der Gugten (NSF)

Vormgeving:

.....

Drukwerk:

.....

Correspondentie-adres:

N.S.F.

Sector Sportontwikkeling

Postbus 302

6800 AH ARNHEM

De realisatie van deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door subsidie van de taakgroep Sportstimulering van het ministerie van W.V.C.

Arnhem, februari 1992

Inhoud

Voorwoord	1
1 Inleiding	2
1.1 Achtergrond en aanleiding	2
1.2 Projectplan SSD-infrastructuur	2
1.3 Samenstelling en werkwijze van de adhoc commissie SSD	3
1.4 Leeswijzer	4
2 KNBSB-organisatie tussen oud en nieuw	5
2.1 Inleiding	5
2.2 Verenigingen	5
2.3 Regio's	7
2.4 Districten	8
2.5 Landelijke organisatie	9
2.6 Bonds bureau	9
2.7 Conclusies	11
3 Activiteiten 3e fase SSD-infrastructuurproject	12
3.1 Inleiding	12
3.2 Oprichting van nieuwe verenigingen	12
3.3 Ondersteuning van bestaande verenigingen	14
3.4 Werkconferentie Sportstimulering	17
3.5 Conclusies	17
4 Naar een vernieuwde SSD-organisatie	19
4.1 Inleiding	19
4.2 SSD-cultuur	19
4.3 SSD-beleid	20
4.4 SSD-structuur	22
4.5 Conclusies	24
5 Voorstellen aan het bondsbestuur	26
Nawoord	27
Bijlagen	28
I Artikel "Herstructurering binnen KNBSB vergt ook culturele omslag" in het Nationaal Sport Magazine nr 4, september/oktober 1991	
II Samenvatting uitkomsten KNBSB-werkconferentie Sportstimulering	

Voorwoord

De Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond (KNBSB) is de eerste sportbond, waar in samenwerking met de Nederlandse Sport Federatie (NSF) in het voorjaar van 1990 een SSD-infrastructuurproject van start is gegaan (SSD = Stimulering Sport Deelname). Dit project heeft tot doel om een diagnose op te stellen met betrekking tot beleidsmatige en organisatorische knelpunten inzake sportstimulering en op basis van deze diagnose voorstellen te doen om de bestaande SSD-infrastructuur binnen de KNBSB te optimaliseren. Voor de uitvoering van dit project is een projectplan ontwikkeld, dat op 7 april 1990 door de bondsraad is vastgesteld, en er werd een adhoc commissie SSD ingesteld door het bondsbestuur.

In deze derde en laatste rapportage "Sportstimulering binnen de KNBSB" wordt verslag uitgebracht van de werkzaamheden in het kader van de derde fase van het projectplan. Tevens wordt in meer algemene zin aandacht besteed aan de SSD-infrastructuur binnen de bond. Hierbij wordt aangesloten op de beide eerder verschenen rapportages van december 1990 en mei 1991. Op een aantal plaatsen in deze derde rapportage wordt verwezen naar delen van de voorgaande rapportages. Een aantal andere aspecten is in deze laatste rapportage verder uitgewerkt. Daarbij is met name aandacht besteed aan de uitkomsten van de werkconferentie "Sportstimulering", die op 2 november 1991 door de adhoc commissie SSD is georganiseerd voor de betrokken kaderleden van de districtsorganisaties.

Door de grote overlap tussen de adhoc commissies SSD en Herstructurering wat betreft samenstelling, taken en tijdsplanning, is er vanuit pragmatisch oogpunt een functionele koppeling tot stand gebracht tussen deze commissies. Dit heeft als belangrijk voordeel dat de gepresenteerde voorstellen niet uitsluitend zijn gebaseerd op de gewenste SSD-organisatie, maar tevens aansluiten bij de brede opzet van de nieuwe bondsorganisatie.

Met deze derde rapportage "Sportstimulering binnen de KNBSB" heeft de adhoc commissie SSD het projectplan uitgevoerd, dat ten grondslag heeft gelegen aan haar werkzaamheden. Het feit dat de adhoc commissie SSD hiermee wordt ontbonden, betekent uiteraard niet dat er geen aandacht voor sportstimulering meer nodig is. Sportstimulering moet echter niet een exclusieve verantwoordelijkheid zijn van een afzonderlijke commissie, maar maakt een integraal onderdeel uit van het gehele bondsbeleid en dient gedragen te worden binnen alle geledingen van de KNBSB. De adhoc commissie is van mening dat de in deze rapportage voorgestelde SSD-organisatie goede mogelijkheden biedt om sportstimulering verder uit te bouwen tot één van de pijlers van het bondsbeleid.

1 Inleiding

1.1 Achtergrond en aanleiding

Aan het eind van de jaren tachtig groeide binnen de KNBSB het besef dat een versterking van de bondsorganisatie noodzakelijk was om een aantal nieuwe ontwikkelingen binnen de sportwereld het hoofd te kunnen bieden. Deze indruk werd in 1989 onderstreept door een kentering in de ledenontwikkeling, te weten een daling van het ledental met ruim 5%. Inmiddels was er een marketingrapportage verschenen, waarin diverse knelpunten binnen de bondsorganisatie zichtbaar werden gemaakt. Deze inzichten vormden de aanleiding voor een brede discussie binnen de KNBSB en hebben geresulteerd in het Meerjarenprogramma 1990-1993, dat in het voorjaar van 1990 door de bondsraad werd vastgesteld.

Naast een groot aantal beleidsmatige actiepunten werd tevens besloten om een herstructurering van de bondsorganisatie door te voeren. De hoofddoelstelling van deze operatie was het versterken van de relatie met de basis cq. de verenigingen. De herstructurering werd feitelijk beschouwd als een noodzakelijke voorwaarde om in de toekomst een slagvaardiger beleid te kunnen voeren. Met de besluitvorming hieromtrent is in het voorjaar 1990 een proces in gang gezet, dat moest resulteren in een overgang naar de nieuwe structuur aan het begin van 1992.

Aangezien sportstimulering binnen het voorgestelde KNBSB-beleid een belangrijke doelstelling vormde, werd tijdens de bovengenoemde bondsraad tevens besloten in samenwerking met de Nederlandse Sport Federatie (NSF) een pilotproject SSD-infrastructuur op te zetten. Met dit project werd beoogd om beleidsmatige en organisatorische knelpunten binnen de bondsorganisatie op te sporen en de voorbereiding en implementatie van een plan van aanpak te ondersteunen. Hoewel de reikwijdte van de herstructureringsoperatie breder is dan die van het SSD-infrastructuurproject, werd geconstateerd dat beide ontwikkelingen elkaar in onderlinge samenhang zouden kunnen versterken. Om inhoudelijke en pragmatische redenen is echter besloten om de aspecten 'topsportontwikkeling' en 'competitiestructuur' hierbij niet te betrekken.

1.2 Projectplan SSD-infrastructuur

Voorafgaande aan de start van de werkzaamheden is een gefaseerd projectplan SSD-infrastructuur opgesteld. Dit projectplan werd op 7 april 1990 door de Bondsraad vastgesteld en ziet er in hoofdlijnen als volgt uit:

1e fase (april 1990 - september 1990):

- Ontwikkelen dan wel verhelderen van de toekomstige SSD-organisatie binnen de bond;
- Ontwikkelen van het SSD-ondersteuningsaanbod van de bond in de richting van verenigingen;

Rapportage 1e fase: december 1990

2e fase (oktober 1990 - maart 1991):

- Ondersteunen van de opzet van districtsorganisaties met betrekking tot SSD;
- Ondersteunen van de werving en scholing van districts kader met betrekking tot SSD;

Rapportage 2e fase: mei 1991

3e fase (april 1991 - september 1991):

- Ondersteuning van districtsorganisaties bij de SSD-ontwikkeling binnen bestaande verenigingen;
- Opstellen van een regionaal/lokaal witte-vlekken-plan voor de oprichting van nieuwe verenigingen.

Rapportage 3e fase: februari 1992

Hoewel de drie rapportages zich hoofdzakelijk richten op de werkzaamheden in de betreffende periode, is er logischerwijs sprake van enige overlap. Een in gang gezette ontwikkeling houdt immers niet op bij de overgang naar een volgende fase. In deze derde en laatste rapportage wordt dan ook teruggegrepen op aspecten uit de eerste en tweede fase en vindt hier en daar tevens verwijzing plaats naar de eerdere rapportages. De voorstellen die in deze rapportage zijn opgenomen, dienen beschouwd te worden als 'eindadvies' van de adhoc commissie SSD.

1.3 Samenstelling en werkwijze van de adhoc commissie SSD

Het project SSD-infrastructuur is uitgevoerd door een speciaal daartoe samengestelde adhoc commissie SSD. Gedurende de eerste fase heeft deze projectgroep bestaan uit een lid van het kernbestuur en een viertal vertegenwoordigers uit de toenmalige rayons. Aangezien in de tweede fase de opzet van de districtorganisaties centraal heeft gestaan, zijn de vier door het bondsbestuur geïnstalleerde districtsvoorzitters vanaf dat moment in de projectgroep betrokken. Teneinde de informatievoorziening over dit project binnen de bond goed te laten verlopen, is tevens de voorzitter van de landelijke PR-commissie uitgenodigd om de vergaderingen bij te wonen.

De samenstelling van de adhoc commissie SSD heeft er zodoende als volgt uitgezien:

- W. Koet (voorzitter, bondsbestuurslid Organisatie);
- P. Foppen (voorzitter district West);
- O. Hoffmann (secretaris district Noord);
- J.P.M. Kamp (secretaris district Oost);
- E. Klokkers (voorzitter district Oost);
- J. Lensselink (voorzitter district Zuid);
- J. Prins (voorzitter district Noord);
- R.E.J. van Tuyl (voorzitter landelijke PR-commissie);
- M. van der Gugten (adviseur Nederlandse Sport Federatie).

Teneinde de afronding van het project SSD-infrastructuur en de herstructurering synchroon te laten verlopen, is besloten om de werkzaamheden van de adhoc commissie SSD tot begin 1992 te verlengen. In totaal heeft deze commissie gedurende de uitvoering van het projectplan veertien keer vergaderd.

Daarnaast heeft het afgelopen jaar een werkgroep, bestaande uit de heren Koet, Hoffmann, Foppen, Krijnen (hoofd STK, bondsbureau) en Van der Gugten, de voorbereiding en begeleiding van het deelproject Verenigingsondersteuning verzorgd (zie ook paragraaf 3.3).

1.4 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk wordt in het volgende hoofdstuk een algemeen beeld geschetst van de organisatorische veranderingen binnen de KNBSB. Hoofdstuk 3 bevat vervolgens een beschrijving van de activiteiten die gedurende de derde fase van het project SSD-infrastructuur zijn uitgevoerd. In hoofdstuk 4 wordt aandacht besteed aan diverse aspecten van de toekomstige SSD-organisatie binnen de bond. In hoofdstuk 5 worden tenslotte de voorstellen van de adhoc commissie SSD aan het bondsbestuur gepresenteerd.

2 KNBSB-organisatie tussen oud en nieuw

2.1 Inleiding

Rondom de jaarwisseling 1991/1992 is de oude bondsorganisatie veranderd in een KNBSB nieuwe-stijl. Een dergelijke verandering binnen de organisatie verloopt uiteraard niet zonder grote inspanningen en hier en daar ook pijnlijke beslissingen. In de afgelopen twee jaar is op de verschillende niveau's binnen de KNBSB gewerkt om de herstructurering zo vloeiend mogelijk te laten verlopen. De voorstellen, die op basis van een analyse van de SSD-organisatie in de eerste rapportage zijn opgenomen, zijn in de tweede fase nader uitgewerkt in de richting van de nieuwe districtsorganisaties. Voor een uitgebreide beschrijving van de opzet en taakstelling van de districtsorganisaties en de wijze van werving en selectie van districtskader wordt verwezen naar de hoofdstukken 4, 5 en 6 van de tweede rapportage (mei 1991).

In dit hoofdstuk worden de diverse geledingen binnen de KNBSB-organisatie langsgelopen, waarbij de veranderingen en de belangrijke aandachtspunten aan de orde komen.

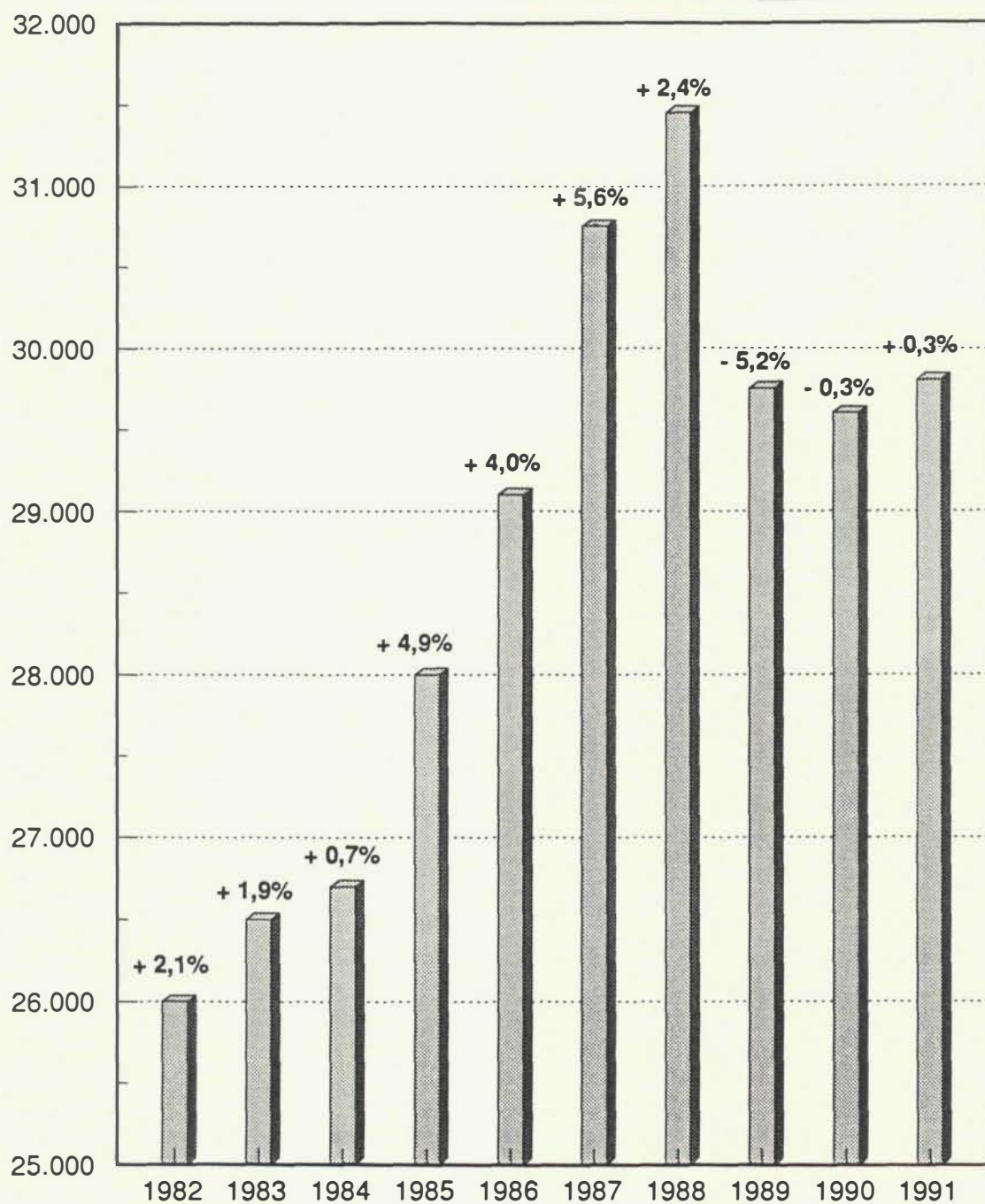
2.2 Verenigingen

Meerdere keren is er door de adhoc commissie SSD op gewezen dat de verenigingen de basis vormen van de KNBSB en dat dit binnen de organisatie en het beleid tot uiting dient te komen. In de voorstellen van de commissie is dit ook altijd het 'leitmotiv' geweest, of het nu ging om de samenstelling van de bondsraad nieuwe-stijl of de introductie van de verenigingsbegeleiders (VB-ers).

In de eerste rapportage (hoofdstuk 2) zijn diverse resultaten uit de marketing-rapportage aangehaald, waaruit blijkt dat de relatie tussen de verenigingen en diverse bondsgeledingen niet optimaal is. Bovendien is gebleken dat er op landelijk niveau onvoldoende aandacht bestond voor het reilen en zeilen van de verenigingen. Een belangrijke doelstelling van de herstructurering was dan ook met name om de kloof tussen verenigingen en bondsorganisatie te dichten. Aangezien er geen recente gegevens voorhanden zijn omtrent de mening van verenigingen over de doorgevoerde wijzigingen, kan niet aangegeven worden in hoeverre deze relatie in de afgelopen twee jaar daadwerkelijk verbeterd is. Het lijkt echter niet zinvol om dat op dit moment al te doen. Een dergelijke peiling zou immers meer zeggen over de oude situatie en het verloop van het herstructureringsproces en hooguit de verwachtingen over de nieuwe organisatie weergeven. Het verdient echter aanbeveling om over één of twee jaar een onderzoek uit te voeren naar de tevredenheid van de verenigingen over de nieuwe KNBSB-organisatie en het gevoerde bondsbeleid. Een dergelijk onderzoek kan duidelijk maken in hoeverre de doelstellingen daadwerkelijk gerealiseerd zijn dan wel voorstellen opleveren om de koers bij te stellen. Het is van belang om een dergelijk onderzoek een 'open' karakter te geven en de uitkomsten binnen de gehele KNBSB ter discussie te stellen. Een dergelijke discussie kan bovendien op dat moment een belangrijke bijdrage leveren aan de actualisering van het huidige Meerjarenplan 1990-1993.

Niet alleen de kwalitatieve waardering van de verenigingen, maar ook de kwantitatieve ontwikkeling van het ledental vormt een belangrijke indicator voor het functioneren van de bond als geheel. Inmiddels heeft de PR-commissie de KNBSB-ledencijfers over 1991 gepubliceerd in de uitgave "Analyse ledenontwikkeling 1991". Aan de hand van deze jaarlijkse uitgave kan nauwgezet de vinger aan de pols gehouden worden met betrekking tot de actuele ontwikkelingen op dit terrein.

Figuur 1: Ledentalontwikkeling KNBSB 1982-1991

Uit de ledenanalyse van de PR-commissie komen in hoofdlijnen de volgende constatering naar voren:

- Het herstel van het KNBSB-ledental in 1990 (-0,3%) na de sterke terugval van het KNBSB-ledental in 1989 (-5,2%) heeft zich in het afgelopen jaar doorgezet met een lichte groei (+0,3%). De ontwikkeling is echter niet eenduidig in de verschillende sportvormen/leeftijdsgroepen binnen de KNBSB.
- Een toename is met name te zien bij de honkbalpupillen (+5,1%), softbal-dames (+1,1%), softbalheren (+2,8%), softbaljongens (+22,0%), recreatie-dames (+20,9%), recreatieheren (+3,8%), peanutmeisjes (11,3%) en peanut-jongens (+6,9%).
- Een afname is vooral zichtbaar bij de honkbalsenioren (-0,3%), honkbal-junioren (-5,4%), honkbaladspiranten (-3,9%), softbaljunioren (-11,1%), softbaladspiranten (-9,9%) en softbalpupillen (-3,6%).
- De verdere ontwikkeling van honkbalsenioren neemt met uitzondering van rayon Noord-Holland sterk af in het westen van het land, terwijl juist in de buitengewesten Noord, Oost en Zuid sprake is van een toename.
- In vrijwel het gehele land is het aantal honkbaljunioren en -adspiranten drastisch teruggelopen, terwijl het aantal honkbalpupillen mede door de doorstroming vanuit het jongenspeanutbal flink is toegenomen.
- Bij de softbaljunioren is het beeld nog zorgwekkender: geen enkel rayon heeft in deze leeftijdsgroep ledenwinst kunnen boeken.
- In 7 van de 9 rayons is het aantal honkballers en damessoftballers teruggelopen.
- De recreatiesport (inclusief peanuts) geeft een aanmerkelijk positiever beeld, ook al is er sprake van aanzienlijke verschillen tussen de rayons.
- Opvallend is dat de meeste honk- en softbalverenigingen uit de top van de hoofdklassen niet gespaard blijven en in 1991 geconfronteerd zijn met een (fors) ledenverlies.
- Het aantal verenigingen is ook in 1991 weer iets teruggelopen en geeft over de afgelopen jaren het volgende beeld te zien: 236 (1988), 229 (1989), 221 (1990) en 219 (1991). Er zijn in het afgelopen jaar drie nieuwe verenigingen opgericht (Hardenberg, Montfoort en Roermond), vier verenigingen opgeheven en twee verenigingen gefuseerd.
- De vier verenigingen die vorig jaar het grootste ledenverlies hebben geleden (Schoten, BSC Hilversum, All Stars en Run '71), hebben in 1991 allemaal een bescheiden tot aanzienlijke ledenwinst geboekt.

Voor een gedetailleerd overzicht van de ledenontwikkeling wordt verwezen naar de bovengenoemde publicatie.

2.3 Regio's

Bij de districtsvorming werd al direct geconstateerd dat voorkomen moest worden dat de afstand tussen verenigingen en de bondsorganisatie verder zou toenemen. Het doorvoeren van een meer marketinggerichte werkwijze binnen de KNBSB, de inzet van STK-medewerkers en Verenigingsbegeleiders en een directe vertegenwoordiging van de verenigingen in de Bondsraad vormen belangrijke maatregelen om de relatie met de verenigingen te versterken, ondanks een schaalvergroting van het middenniveau. Daarnaast is besloten om de oude rayongrenzen te handhaven als regio's binnen de districten.

Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de regio-organisatie geen extra (bestuurs-)laag dient te worden binnen de KNBSB. Deze organisatie wordt licht aangezet met een regio-overleg en een regiovertegenwoordiger. Teneinde een optimale afstemming te realiseren tussen districten en regio's maken de regio-vertegenwoordigers deel uit van het districtsbestuur. De districtscommissies kunnen via het regio-overleg communiceren met verenigingen in de desbetreffende regio. In de tweede rapportage (paragrafen 4.5 en 5.5) is uitgebreid stil gestaan bij de opzet en taakstelling van de regio-organisatie.

Tijdens de werkconferentie 'Sportstimulering' (zie ook paragraaf 3.4) is nadrukkelijk naar voren gekomen dat de vormgeving van de regio-organisatie binnen de meeste districten tot dan toe onvoldoende aandacht heeft gekregen. De districten zullen in deze richting zo spoedig mogelijk concrete initiatieven moeten nemen.

2.4 Districten

In de tweede fase van het project SSD-infrastructuur is veel aandacht besteed aan de opzet en taakstelling van de districtsorganisatie en de werving en scholing van districts kader (zie tweede rapportage, hoofdstukken 3, 4 en 5).

Uitgaande van deze opzet heeft in de tweede helft van 1991 een geleidelijke invulling van de districtsbesturen plaatsgevonden. De regie hiervan heeft gelegd bij de vorig jaar door het bondsbestuur geïnstalleerde districts-voorzitters. In de districten West, Zuid en Oost is het districtsbestuur geformeerd door het geleidelijk in elkaar schuiven van de beide rayonbesturen. Op de districtsraden in maart 1992 zal de verkiezing van de toekomstige districtsbestuurders door de verenigingen plaatsvinden.

Doordat district Noord als enige uit drie voormalige rayons is opgebouwd en er aanzienlijke verschillen tussen deze rayons bestaan, is de vormgeving van deze districtsorganisatie minder vloeiend verlopen. Door actieve bemiddeling en sturing van het bondsbestuurslid Organisatie is de samenwerking tussen de voormalige rayons Noord-Holland en Het Noorden sterk verbeterd. De inbreng van het rayon Amsterdam is tot nog toe minder groot dan gewenst wordt en thans wordt nagegaan in hoeverre het haalbaar is om de rayons Noord-Holland en Amsterdam samen te voegen tot één regio binnen het district Noord.

Vanuit het perspectief van sportstimulering is met name het functioneren van de commissies Opleidingen, Jeugd, PR en School- en Recreatiesport van groot belang. De adhoc commissie SSD heeft in het kader van gerichte informatie-uitwisseling met en deskundigheidsbevordering van het toekomstig districts kader op 2 november 1991 een werkconferentie Sportstimulering georganiseerd (zie paragraaf 3.4 en bijlage II).

In tabel 1 is de huidige stand van zaken met betrekking tot de invulling van deze commissies in de vier districten weergegeven.

Tabel 1: Personele invulling districtscommissies

Districtscommissies	Zuid	Oost	Noord	West
Opleiding	3	1	1	1
Jeugd	12*	6	6	8
School-/Recreatiesport	3	3	4	3
Public Relations	1	6	2	3
Totaal	19	16	13	15

* Door de samenvoeging van de rayoncommissies bestaat de districtsjeugdcommissie momenteel uit 12 personen. Het is de bedoeling om via taakverdeling terug te brengen tot maximaal 6 personen.

Uitgaande van het feit dat een optimale bezetting van de bovengenoemde districtscommissies tussen de drie en de zes personen ligt, kan geconstateerd worden dat vooral de commissies Opleidingen (Oost, Noord, West) en PR (Zuid en Noord) nog onderbezet zijn.

2.5 Landelijke organisatie

Een belangrijk uitgangspunt van de herstructurering binnen de KNBSB is dat de afstand tussen de landelijke organisatie en het middenniveau verkleind dient te worden. Uit de marketingrapportage is gebleken dat de voormalige rayons in de oude structuur 'eilandjes' binnen de bondsorganisatie vormden, waardoor de communicatie tussen de verenigingen en de bond gebrekkig en niet uniform verliep.

Op bestuurlijk terrein zijn de mogelijkheden tot afstemming tussen het landelijk niveau en de districten sterk verbeterd door directe vertegenwoordiging van de districtsvoorzitters in het bondsbestuur. Deze bestuurlijke constructie wordt binnen de KNBSB breed ondersteund. De indruk van de districtsvoorzitters is echter dat binnen het bondsbestuur nog geen optimaal evenwicht is gevonden tussen het portefeuille-belang en het algemene bondsbelang. Ook in een zogenoemd 'vertegenwoordigingsmodel' blijft het reilen en zeilen van de KNBSB uiteindelijk een verantwoordelijkheid van het gehele bondsbestuur.

Op inhoudelijk terrein is de samenwerking tussen het landelijk niveau en de districten versterkt door de directe vertegenwoordiging van de districtscommissies in de landelijke commissies. In dit kader ontbreekt momenteel nog een vertegenwoordiger van de commissie School-/Recreatiesport uit district West en van de commissie Opleidingen uit district Zuid. De betreffende districtsvoorzitters verwachten echter binnenkort in deze vakatures te kunnen voorzien.

2.6 Bonds bureau

De sportwereld drijft op de inzet van een groot aantal vrijwilligers en in dit verband vormt de KNBSB geen uitzondering. De (beperkte) professionele inzet vanuit een bondsbureau is vooral bedoeld om een dergelijke vrijwilligers-

organisatie op essentiële punten te ondersteunen. Het is duidelijk dat hierbij prioriteiten moeten worden gesteld om de inzet van de professionals zoveel mogelijk ten goede te laten komen aan het functioneren van de bond als geheel. Deze prioriteiten worden door het bondsbestuur vastgesteld.

In de beide voorgaande rapportages is op meerdere plaatsen aangegeven dat de taken en verantwoordelijkheden van het bondsbureau in de nieuwe KNBSB-organisatie eveneens zullen moeten veranderen. Zo is in de eerste rapportage opgenomen dat "het bondsbureau in de toekomst zowel een beleidsontwikkende en uitvoerende taak zal hebben op landelijk niveau als een ondersteunende taak in de richting van de districten" (paragraaf 3.5.6). In de tweede rapportage is vanuit het perspectief van de districtsorganisatie aangegeven dat "het bondsbureau een grotere rol zal (moeten) gaan spelen bij de beleidsontwikkeling en de serviceverlening naar districten en verenigingen" (paragraaf 2.2.4).

Een aanzet hiertoe is gegeven in een memo dd. 22 juli 1991 van de bondsdirecteur aan het kernbestuur. Hij stelt voor hierover nader overleg te laten plaatsvinden tussen enkele vertegenwoordigers van het bondsbureau en leden van de adhoc commissie SSD. Vanuit de districtsorganisaties is aangegeven dat met name de volgende zaken nog ontbreken:

- het bondsbureau dient een centraal aanspreekpunt voor verenigingen te zijn. Voorgesteld wordt om de bereikbaarheid te verbeteren door het installeren van een antwoordapparaat, een goed systeem van doorverwijzing naar districtsfunctionarissen te realiseren en de afstemming tussen bondsbureau en districtssecretariaten te optimaliseren.
- het bondsbureau dient de financiële afhandeling van betalingen te verzorgen. De structuur hiervoor zal door de bondspenningmeester in overleg met de districtspenningmeesters moeten worden ontwikkeld.
- het bondsbureau dient meer initiatieven te nemen met betrekking tot inhoudelijke ondersteuning en kwaliteitsbevordering. Hierbij wordt gedacht aan het signaleren van nieuwe ontwikkelingen en knelpunten, het ontwikkelen van concrete ondersteuningsproducten en -materialen en het verzorgen van organisatorische en beleidsmatige advisering.

Tijdens de werkconferentie 'Sportstimulering' is onder andere naar voren gekomen dat het in dit kader van belang is dat er een periodiek overleg tot stand komt tussen de districtssecretarissen en de bondssecretaris cq. de directeur van het bondsbureau. Een dergelijk overleg vormt de laatste, nog ontbrekende schakel in een optimale communicatiestructuur tussen landelijk niveau en de districten. In hoofdstuk 4 wordt nog nader ingegaan op de rol van het bondsbureau op het gebied van sportstimulering.

2.7 Conclusies

In de afgelopen jaren zijn belangrijke wijzigingen doorgevoerd binnen de KNBSB-organisatie. Met inachtneming van de specifieke aandachtspunten die in dit hoofdstuk zijn gepresenteerd, kan geconcludeerd worden dat een aantal knelpunten uit de oude bondsorganisatie hierdoor opgelost dan wel verminderd kunnen worden. Meer aandacht voor de ontwikkelingen aan de basis van de KNBSB en een verbetering van de communicatie en de samenwerking tussen de diverse geledingen binnen de KNBSB vormen grote winstpunten in de vernieuwde KNBSB-organisatie. Daarbij is het van belang om ten alle tijden te beseffen dat de kracht van een organisatie niet alleen bepaald wordt door de structuur, maar vooral ook door de mensen (vrijwilligers en professionals) binnen deze structuur. Dit aspect zal in de komende periode van cruciale betekenis zijn binnen de KNBSB.

3 Activiteiten 3e fase SSD-infrastructuurproject

3.1 Inleiding

Zoals in paragraaf 1.2 reeds is aangegeven heeft gedurende de derde fase van het project SSD-infrastructuur vooral de begeleiding van de districtsorganisaties bij het oprichten van nieuwe verenigingen en het ondersteunen van bestaande verenigingen centraal gestaan. Daarnaast is op zaterdag 2 november 1991 in Hilversum een werkconferentie 'Sportstimulering' georganiseerd voor de kaderleden van de districten. In dit hoofdstuk wordt verslag gedaan van deze activiteiten.

3.2 Oprichting van nieuwe verenigingen

Elk jaar worden er verspreid in het land spontaan verenigingen opgericht, die zich aansluiten bij de KNBSB. De ervaring hiermee is dat het succes hiervan afhangt van enerzijds de randvoorwaarden (accommodatie, startsubsidie, materiaal, publiciteit etc) en anderzijds het enthousiasme en doorzettingsvermogen van de oprichters. De adhoc SSD-commissie is van mening dat de KNBSB voorzichtig moet zijn met het ontplooiën van 'eigen' initiatieven om verenigingen op te richten. Daarentegen zullen initiatieven vanuit de basis zoveel mogelijk ondersteund moeten worden.

Een belangrijk instrument om dergelijke initiatieven te ondersteunen vormt het verstrekken van gerichte informatie. Door de landelijke PR-commissie is de inhoud van het bestaande 'Draaiboek Oprichting Nieuwe Verenigingen' inmiddels volledig herzien en dit draaiboek zal binnenkort in een ruime oplage worden geproduceerd. Aan dit draaiboek ligt het volgende stappenplan ten grondslag:

1 Inventarisatie:

- a het in kaart brengen van de zogenoemde 'witte vlekken' per district;
- b het versturen van een mailing naar alle Nederlandse gemeenten met de volgende vragen:
 - Hoe is de huidige samenstelling en de verwachte ontwikkeling van de bevolking binnen uw gemeente?
 - Hoe ziet het sportaanbod binnen uw gemeente eruit?
 - Zijn er binnen uw gemeente mogelijkheden om honkbal/softbal/recreatiesport te integreren dan wel uit te breiden?
 - Kent uw gemeente één of meerdere vormen van subsidieverstrekking als het gaat om de accommodatie, het aantal clubleden, het aantal jeugdleden etc?

2 Samenstellen werkgroep vereniging i.o.:

- a minimaal drie initiatiefnemers uit de betreffende gemeente (met in ieder geval voldoende kennis van financiën, administratie en PR);
- b minimaal één lid van de districtscommissie PR, de regiovertegenwoordiger en ter ondersteuning één of meerdere leden van andere districtscommissies.

3 Sportieve kennismaking en informatie-avond:

- a het organiseren van een demonstratie of sportieve kennismaking op lokatie, eventueel gekoppeld aan een sportfestijn, braderie etc.
- b het organiseren van een informatie-avond voor belangstellenden.

4 Besluitvorming:

- a het resultaat van de informatie-avond bepaalt of het zin heeft om door te gaan;
- b indien positief wordt besloten, dient een aantal voorbereidingen getroffen te worden voor het bijeenroepen van de oprichtingsvergadering.

5 Oprichtingsvergadering:

- a tijdens deze vergadering wordt definitief besloten of de vereniging ook daadwerkelijk wordt gestart;
- b het benoemen van de belangrijkste functies en het verkiezen van de leden van het dagelijks bestuur.

6 Aanmelding bij de KNBSB en formele oprichting:

- a de vereniging i.o. dient zich schriftelijk aan te melden bij de KNBSB;
- b het bondsbureau meldt de oprichting in het Weekbericht, zodat eventuele bezwaren tegen de oprichting kenbaar kunnen worden gemaakt;
- c bij geen bezwaar wordt de nieuwe vereniging officieel ingeschreven bij de KNBSB en ook deze mededeling wordt in het Weekbericht gepubliceerd.
- d de vereniging laat statuten en huishoudelijk reglement vaststellen en meldt zich schriftelijk aan bij de Kamer van Koophandel (verenigingsregister).

7 Nazorg:

- a Vanuit het district dient de nieuwe vereniging ondersteuning te krijgen, zo nodig in samenwerking met landelijke commissies of het bondsbureau. Te denken valt aan:
 - sporttechnische ondersteuning (Jeugdcommissie, Technische Zaken, STK-medewerker);
 - communicatie (PR-commissie)
 - administratie (districtssecretaris, bondsbureau);
 - financiën (districtspenningmeester, bondspenningmeester).

In overleg met de adhoc commissie SSD heeft de landelijke PR-commissie inmiddels stap 1 uitgevoerd en eind januari 1992 een mailing naar 650 gemeenten verzonden. De stand van zaken per medio februari is dat er al 305 vragenlijsten ingevuld geretourneerd zijn, hetgeen een response van 47% betekent.

Een eerste analyse van de resultaten geeft het volgende beeld te zien:

- 73% van de gemeenten (224) die al gereageerd hebben, hebben geen honkbal-/ softbalvereniging binnen de gemeentegrenzen;
- 97% van de gemeenten (295) heeft een subsidieregeling voor sportverenigingen;
- 78% van de gemeenten (238) heeft een specifieke subsidieregeling voor jeugdleden;
- 13% van de gemeenten (40) vermelden exact het bedrag van de jeugdsubsidie en deze bedraagt gemiddeld fl. 9,67 per jeugdlid;
- 87% van de gemeenten (266) geven de naam van een gemeentelijke functionaris als contactpersoon op;

- 44% van de gemeenten (135) verzoeken om een informatiepakket van de KNBSB toegestuurd te krijgen;
- 23% van de gemeenten (69) staan in beginsel niet afwijzend tegenover de oprichting van een honkbal-/softbalvereniging.

In de onderstaande tabel is een verdeling van deze 69 gemeenten naar district weergegeven met een indicatie van de kans van slagen.

Tabel 2: Aantal gemeenten met een grote, redelijke of kleine kans van slagen met betrekking tot oprichting van een nieuwe vereniging.

District	grote kans	redelijke kans	kleine kans
Noord	-	6	4
West	1	-	1
Oost	6	9	10
Zuid	9	11	12
Totaal	16	26	27

De landelijke PR-commissie heeft inmiddels de eerste resultaten van de enquête en de ingevulde vragenlijsten van de 69 bovengenoemde gemeenten aan de districtsvoorzitters verstrekt. De PR-commissie zal de informatiepakketten van de KNBSB aan de geïnteresseerde gemeenten versturen. De vervolgactie zal vanuit de districten worden ondernomen.

Het is teleurstellend dat in district Noord (met name de regio Het Noorden), waar veel witte-vlekken zijn, geen grote kansen lijken te bestaan om nieuwe verenigingen op te richten. Dit onderstreept nogmaals dat vooral in deze regio vanuit de KNBSB nog veel missiewerk gedaan zal moeten worden om de belangstelling voor honkbal/softbal op te wekken. Daarentegen lijken in de districten Oost en Zuid goede perspectieven te bestaan om nieuwe verenigingen op te richten. Het is vervolgens van belang om op lokaal niveau vaste voet aan de wal te krijgen. Vooral in district Zuid zijn in samenwerking met de STK-er de eerste initiatieven in deze richting al ondernomen.

Door de adhoc commissie SSD wordt de nadruk gelegd op een goede nazorg voor pas opgerichte verenigingen. In de afgelopen vijf jaar zijn meer dan 25 verenigingen opgeheven, die voor het merendeel maar (heel) kort bestaan hebben. Voorgesteld wordt dat een lid van de districtscommissie PR tot ten minste een jaar na oprichting actief contact onderhoudt met het bestuur van de nieuwe vereniging en waar nodig andere functionarissen inschakelt.

3.3 Ondersteuning van bestaande verenigingen

In het afgelopen jaar is veel aandacht besteed aan het daadwerkelijk realiseren van een goede verenigingsondersteuning binnen de KNBSB.

Allereerst zijn begin 1991 vier parttime **STK-medewerkers** aangesteld, die onder leiding van de landelijke STK-er elk in een district aan de slag zijn gegaan. Uit een (interne) evaluatie van de STK-ers met het bondsbestuurslid Organisatie op 12 december j.l. blijkt dat de introductie van de STK-ers binnen

de districten en de activiteiten gedurende het eerste jaar positief worden beoordeeld. Deze indruk wordt door de districtsvoorzitters bevestigd, maar er wordt tevens aangegeven dat in de toekomst ook een evaluatie 'aan de basis' zal moeten plaatsvinden. Er wordt voorgesteld om dit eind 1993 op te nemen binnen het voorgestelde marketingonderzoek onder verenigingen. Het arbeidscontract van de STK-ers is inmiddels ook voor 1992 gecontinueerd. Door de STK-ers wordt nog aandacht gevraagd voor de grote hoeveelheid 'overuren' van het afgelopen jaar en het beperkte budget voor concrete activiteiten.

Verder is het afgelopen jaar door de landelijke PR-commissie gewerkt aan het uitbrengen van het '**Verenigingshandboek**'. Door vertraging in het aanleveren van diverse tekstbijdragen vanuit de bondsgelederen en een dreigende bezuiniging op de productiekosten is dit handboek tot nog toe niet verschenen. Vanuit de adhoc commissie SSD worden nadrukkelijk vraagtekens gezet bij het feit, dat het uitbrengen van dit handboek om financiële redenen dreigt te worden stopgezet. Het verschaffen van gerichte en gebundelde informatie over de KNBSB-organisatie en -procedures aan de zich telkens wijzigende verenigingsbesturen vormt een belangrijke voorwaarde om de relatie tussen de bond en de verenigingen te versterken. Tegen deze achtergrond dient het uitbrengen van dit Verenigingshandboek volgens de adhoc commissie SSD een hogere prioriteit te krijgen.

Daarnaast is vanuit de adhoc commissie SSD veel aandacht besteed aan het zogenoemde **Verenigings Ondersteunings Project (VOP)**. Vanuit de commissie is hiervoor een kleine werkgroep VOP ingesteld, waarin tevens vertegenwoordigers van het bondsbureau en de Nederlandse Sport Federatie zitting hebben.

In het voorjaar van 1991 zijn vier kandidaten vanuit de KNBSB via een korte cursus opgeleid tot Verenigingsbegeleider (VB-er). Deze VB-ers worden door de KNBSB tijdelijk ingezet worden bij verenigingen, die te kampen hebben met beleidsmatige en organisatorische problemen. Ter ondersteuning van hun werkzaamheden heeft de werkgroep VOP een drietal NSF-instrumenten geredigeerd tot specifieke KNBSB-werkboeken. Om ervaring op te doen met de inzet van de VB-ers is besloten pilotprojecten uit te voeren bij vijf KNBSB-verenigingen. Deze verenigingen zijn via een intake-gesprek door de werkgroep VOP geselecteerd. Inmiddels is het eerste project succesvol afgerond, zijn twee projecten in de eindfase en twee projecten onlangs gestart. Het is de bedoeling om het verloop en het effect van deze vijf pilotprojecten voor de zomer te evalueren. Indien deze evaluatie hier aanleiding toe geeft, kan er een bijstelling van de opzet van het Verenigings Ondersteunings Project plaatsvinden. De voorlopige resultaten hebben voor de adhoc commissie SSD echter aanleiding gegeven om een voorstel te ontwikkelen voor de opzet van vervolgprojecten en voor de organisatorische en beleidsmatige inkadering.

Het is de bedoeling dat er na afronding van de pilotprojecten binnen de KNBSB vervolgprojecten worden opgezet. In dit kader dient er duidelijke en gestructureerde informatie naar verenigingen te worden verstrekt (via PR-bulletin, VOP-folder etc.). Bovendien zullen er meer opgeleide VB-ers beschikbaar moeten zijn. Enerzijds om natuurlijk verloop onder VB-ers te compenseren en beschikbaarheid te garanderen, anderzijds om de afstanden tussen VB-ers en verenigingen niet te groot te laten zijn. Afhankelijk van de behoefte en financiële ruimte voor vervolgprojecten, lijkt het wenselijk om in de toekomst per district over ongeveer drie opgeleide VB-ers te kunnen beschikken. Deze kunnen binnen de KNBSB opgeleid worden door eigen

docenten (eventueel met lichte ondersteuning van de NSF), maar er zullen ook mogelijkheden zijn om tegen een vergoeding tussentijds cursisten met een centrale NSF-scholing mee te laten doen.

De opleiding en begeleiding van VB-ers wordt bij voorkeur centraal gecoördineerd vanuit het bondsbureau. Gezien de aard van de werkzaamheden zou dit het beste door het huidige hoofd STK kunnen gebeuren, die daarmee zowel de sporttechnische als de organisatorisch/beleidsmatige ondersteuners binnen de KNBSB onder de hoede heeft (zie paragraaf 4.4). Inmiddels is door deze functionaris al een terugkombijeenkomst voor de huidige VB-ers gepland op zaterdag 11 april 1992. De begeleiding wordt sterk gestructureerd door het gebruik van logboeken (schriftelijke registratie-formulieren), die naar het bondsbureau en van daaruit in afschrift naar de VOP-coördinator in het desbetreffende district worden verstuurd. De uiteindelijke verslaglegging over een afgerond VOP-project wordt naar de portefeuillehouder in het bondsbestuur en de VOP-coördinatoren in alle vier districten verzonden. Tenslotte zou er jaarlijks een centrale bijeenkomst georganiseerd kunnen worden voor de VOP-coördinatoren uit de districten en de VB-ers, teneinde de algemene voortgang te bespreken, nieuwe ontwikkelingen te signaleren en eventueel een soort bijscholing te organiseren.

In de nieuwe KNBSB-structuur zullen de regio-vertegenwoordigers en STK-ers als voelhoorns van de districten functioneren. Hier zullen het eerst de signalen over het functioneren van verenigingen worden opgevangen. Wanneer de indruk bestaat dat een VOP **wenselijk** is, wordt dit door de regio-vertegenwoordiger doorgegeven aan de VOP-coördinator binnen het betreffende district (deze taak kan opgedragen worden bij een lid van het districtsbestuur, bijvoorbeeld de secretaris). Deze voert een intake-gesprek aan de hand van het ontwikkelde standaardformulier. Wanneer de VOP-coördinator vindt dat een VOP **zinnig** is, wordt dit doorgegeven aan het bondsbureau. Hier wordt gekeken of een VOP **haalbaar** is (VB-er beschikbaar, voldoende geld etc). Indien haalbaar wordt dit **ter besluitvorming** voorgelegd aan portefeuillehouder binnen het bondsbestuur. Deze procedure bewerkstelligt een optimale betrokkenheid en zorgvuldige voorbereiding/besluitvorming binnen de bond. Het proces van signalering tot besluitvorming moet in principe binnen een maand doorlopen kunnen worden, zodat verenigingen niet te lang in onzekerheid gelaten worden.

Bij de start van het VOP is als uitgangspunt geformuleerd dat de VB-ers naast een onkostenvergoeding eveneens een uurvergoeding ontvangen op het niveau van de KNBSB-docenten. Uitgaande van een maximale tijdsinvestering per vereniging van 10 dagdelen, zullen de kosten voor een VOP globaal tussen de fl. 1500,- en fl. 2000,- komen te liggen. Het is niet onredelijk dat de betreffende vereniging een deel van de kosten voor haar rekening neemt. Over de hoogte van deze eigen bijdrage zal door het bondsbestuur te zijner tijd nog een beslissing moeten worden genomen. Binnen de bondsbegroting zal bovendien een budget gereserveerd moeten worden voor onder andere (bij-)scholing en de organisatie van een jaarlijkse VOP-bijeenkomst. Daarnaast kan voor dit project subsidie worden verkregen via het Bleesingsfonds en de Stichting Nationale Sporttotalisator (SNS).

3.4 Werkconferentie Sportstimulering

In het voorjaar van 1991 werd door de adhoc commissie SSD vastgesteld dat het wenselijk zou zijn om een informatie/discussiedag te organiseren voor het toekomstig districtskader met als thema 'Sportstimulering'. Aangezien de werving en selectie van districtskader pas medio 1991 goed op gang is gekomen, werd besloten deze dag uit te stellen tot het najaar.

De werkconferentie 'Sportstimulering' heeft op zaterdag 2 november 1991 te Hilversum plaatsgevonden. Ruim zestig personen hebben deze dag bijgewoond. Tijdens het ochtendprogramma is allereerst door een vertegenwoordiger van de adhoc commissie SSD een inleiding verzorgd over de reikwijdte van sportstimulering, waarna achtereenvolgens door vertegenwoordigers van de landelijke commissies PR, School- en Recreatiesport, Opleidingen en Jeugd een introductie werd gegeven over de taken en werkwijze van deze commissies. Tijdens het middagprogramma heeft in verschillende groepen een discussie plaats gevonden over plannen van de diverse commissies (sectoraal) en van de vier districten (territoriaal). Aan het einde van de werkconferentie werd nog een inleiding verzorgd over 'marketing', waarna door het bondsbestuurslid Organisatie (tevens voorzitter SSD-commissie) een samenvatting werd gegeven van de belangrijkste uitkomsten van de discussies (zie bijlage II).

De deelnemers waren positief over de opzet van de werkconferentie. Er werd echter wel opgemerkt dat een dergelijke uitwisseling alleen zinvol is, wanneer er vervolgens ook daadwerkelijk actie wordt ondernomen. In dat geval bestaat er op districtsniveau zeker belangstelling om op deze manier jaarlijks een actueel thema te bediscussiëren. Inmiddels heeft de adhoc commissie SSD de uitkomsten van de werkconferentie Sportstimulering aan de voorzitters van de landelijke commissies Opleidingen, Jeugd, School-/Recreatiesport en PR toegezonden met het verzoek over de desbetreffende actiepunten een voorstel te doen aan het bondsbestuur.

3.5 Conclusies

In de derde fase van het project SSD-infrastructuur is de aandacht met name uitgegaan naar begeleiding van de districten met betrekking tot oprichting van nieuwe verenigingen en ondersteuning van bestaande verenigingen.

In overleg met de adhoc commissie SSD zijn door de landelijke PR-commissie een aantal initiatieven genomen om de districtsorganisaties te ondersteunen bij de oprichting van nieuwe verenigingen. In de eerste plaats zal binnenkort een herziene versie van het 'Draaiboek Oprichting Nieuwe Verenigingen' worden uitgebracht, waarin het in dit hoofdstuk beschreven stappenplan uitgebreid is toegelicht. In de tweede plaats is een mailing verstuurd naar 650 gemeenten, waarbij informatie is gevraagd over de demografische en sportieve situatie binnen de gemeente, de mogelijkheid om honkbal/softbal/recreatiesport te introduceren en eventuele subsidiebronnen aan te boren. Inmiddels is bijna de helft van de enquêtes ingevuld geretourneerd (47%). Het blijkt dat vooral in de districten Oost en Zuid goede mogelijkheden bestaan om nieuwe verenigingen op te richten. Deze informatie hierover is inmiddels ter beschikking van de desbetreffende districten gesteld.

De aanstelling van de vier parttime STK-ers vormde een belangrijke (personele) aanzet tot het bieden van gerichte verenigingsondersteuning vanuit de KNBSB. De positieve ervaringen gedurende het eerste jaar hebben inmiddels geleid tot een verlenging van hun arbeidscontract in 1992. Het uitbrengen van het 'Verenigingshandboek' dreigt vanwege een tekort aan financiële middelen te moeten worden stopgezet. De adhoc commissie SSD benadrukt langs deze weg het belang van een goede informatie-voorziening vanuit de bond naar de verenigingen en stelt het bondsbestuur voor om prioriteit te verlenen aan het uitbrengen van het Verenigingshandboek. Tenslotte is in het afgelopen jaar het Verenigings Ondersteunings Project (VOP) binnen de KNBSB van start gegaan. Binnen vijf geselecteerde verenigingen zijn speciaal opgeleide Verenigingsbegeleiders (VB-ers) aan de slag gegaan. Het doel van deze vorm van ondersteuning is om verenigingen vanuit de bond te kunnen ondersteunen bij het analyseren van beleidsmatige en organisatorische knelpunten, het stellen van prioriteiten en het maken van een beleidsplan. De eerste ervaringen met het VOP binnen een vijftal pilotverenigingen lijken positief te zijn. Medio 1992 zal in samenwerking met de NSF nog een evaluatie plaatsvinden.

In het kader van de ondersteuning van het nieuwe districtskader op de terreinen Opleidingen, Jeugd, School-/Recreatiesport en PR heeft de adhoc commissie SSD het initiatief genomen om in samenwerking met de landelijke commissies een werkconferentie Sportstimulering te organiseren. De meer dan zestig deelnemers waren positief over de opzet hiervan, maar benadrukten het belang van gerichte vervolgactie met betrekking tot de aldaar getrokken conclusies. De adhoc commissie SSD heeft deze conclusies inmiddels toegezonden aan de voorzitters van de overeenkomstige landelijke commissies met het verzoek om over de desbetreffende actiepunten een voorstel te doen aan het bondsbestuur.

4 Naar een vernieuwde SSD-organisatie

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de toekomstige SSD-organisatie binnen de KNBSB beschreven aan de hand van de aspecten cultuur, beleid en structuur. In de eerdere rapportages is dit onderscheid eveneens gehanteerd. Vooral met betrekking tot de beide eerste aspecten zal de beschrijving meer als een samenvatting en tussentijdse evaluatie fungeren. De SSD-structuur kan echter nu pas in een definitief voorstel worden weergegeven. Ter ondersteuning van deze organisatie-voorstellen worden nog eens de belangrijkste SSD-knelpunten weergegeven, zoals die uit de diagnose van de oude organisatie naar voren zijn gekomen (zie eerste rapportage, paragraaf 3.3):

- a onvoldoende daadwerkelijke ondersteuning van verenigingen;
- b onevenwichtige spreiding van verenigingen over het land (witte vlekken);
- c gebrek aan deskundig kader binnen verenigingen en rayons;
- d gebrek aan attractiviteit van de rayoncompetities;
- e matig functioneren van verschillende rayons;
- f onvoldoende communicatie tussen de verschillende niveau's binnen de bond;
- g onvoldoende afstemming tussen bondsbestuur, landelijke commissies en bondsbureau.

4.2 SSD-cultuur

In de eerdere rapportages van de adhoc commissie SSD is meerdere keren benadrukt dat de herstructurering van de KNBSB ook een culturele omslag betekent en dit met name tot uiting zou moeten komen in de grotere aandacht voor de basis, te weten het functioneren van de verenigingen (zie ook bijlage I). Een verandering in de organisatiecultuur verloopt meestal langzaam. Mensen veranderen over het algemeen niet snel van houding en gedrag.

Naar de mening van de adhoc commissie SSD is dit proces binnen de KNBSB echter wel gaande. Bovendien wordt dit proces bekrachtigd door een aantal concrete veranderingen binnen de bondsorganisatie. Meer aandacht voor de vertegenwoordiging van verenigingen (bondsraad nieuwe stijl), de communicatie met verenigingen (informatiebijeenkomsten) en de daadwerkelijke ondersteuning van verenigingen (STK-ers en VB-ers). Binnen een dergelijke cultuur zal de effectiviteit van beleid in de richting van verenigingen aanmerkelijk groter zijn dan binnen de oude situatie.

De adhoc commissie SSD benadrukt echter dat ook na het beëindigen van haar werkzaamheden impulsen nodig zullen zijn om deze cultuurverandering verder te ondersteunen. Sportstimulering en verenigingsondersteuning dienen een integraal onderdeel uit te maken van het bondsbeleid en gedragen te worden binnen alle geledingen van de KNBSB. De adhoc commissie SSD is van mening dat het verstrekken van nieuwe impulsen en het creëren van de noodzakelijke randvoorwaarden in deze richting een verantwoordelijkheid is van het bondsbestuur.

4.3 SSD-beleid

De doelstellingen van het beleid van de KNBSB zijn neergelegd in het Meerjarenplan 1990-1993. Het is op deze plaats niet zinvol om uitgebreid stil te staan bij de actie-punten, die hierin zijn vermeld. Voor zover nog geen actie is ondernomen, is de uitwerking hiervan een taak van de nieuwe commissies, die momenteel in de startblokken staan.

In de eerste rapportage (paragraaf 3.4.2.) werd geconstateerd dat de veelheid van actiepunten een nadere prioriteitsstelling vereist. Uit een analyse van het opgestelde beleid werd toen geconcludeerd dat "de herstructurering van de bondsorganisatie (doelstelling III) feitelijk de basisvoorwaarde vormt voor het realiseren van de andere doelstellingen en het opheffen van de (...) knelpunten". Inmiddels is deze herstructurering vrijwel voltooid en kan de aandacht ten volle gericht worden op de achterliggende doelstellingen van het bondsbeleid.

De uitwerking van de actiepunten uit het Meerjarenprogramma 1990-1993 is voor een belangrijk deel een taak van de landelijke commissies. Een deel van de actiepunten is inmiddels uitgevoerd of er zijn concrete plannen ontwikkeld. In dit kader kan bijvoorbeeld het plan van de commissie School-/Recreatiesport genoemd worden om peanutbal, tossbal en softbal te introduceren op de basisscholen en demonstraties/bijscholingen te verzorgen bij onderwijsinstututen voor onderwijsgevendenden (PABO's en ALO's). Door de wijziging in de samenstelling van de landelijke commissies (vertegenwoordiging vanuit de districtscommissies) zijn er echter ook actiepunten blijven liggen. De indruk bestaat echter dat deze structuurwijziging in de komende periode een extra impuls kan geven aan de uitvoering van concrete actiepunten. In die zin heeft het project SSD-infrastructuur bijgedragen aan het realiseren van de noodzakelijke randvoorwaarden om delen van het beleid uit te kunnen voeren. Een belangrijke randvoorwaarde blijkt echter vaak onvoldoende gerealiseerd te kunnen worden. Door het gebrek aan financiële middelen kunnen diverse kansrijke initiatieven of noodzakelijke projecten niet of onvoldoende ten uitvoer worden gebracht. De adhoc commissie SSD verzoekt het bondsbestuur door het beschikbaar maken van de huidige middelen of het aanboren van nieuwe geldbronnen in de komende jaren meer financiële ruimte te creëren voor het uitvoeren van het sportstimuleringsbeleid.

Naast het 'sectorale' beleid op het gebied van jeugd, opleidingen en schoolsport/- en recreatiesport, zijn er in de afgelopen periode initiatieven genomen, die een meer 'integrale' invalshoek hebben. De aanstelling van vier parttime STK-ers, de ontwikkeling van het Verenigings Ondersteunings Project (VOP), het opstellen van een witte-vlekkenplan en het organiseren van een werkconferentie Sportstimulering vormen hiervan goede voorbeelden. In de toekomst zal het steeds belangrijker worden dat er bij nieuwe initiatieven een samenwerking tussen diverse bondsgeledingen plaatsvindt (bijv. ledenwerving, kadervorming etc.). Het is daarbij van groot belang dat de inhoud van het toekomstig KNBSB-beleid zoveel mogelijk gericht is op het inspelen op nieuwe kansen en het oplossen van problemen en knelpunten.

Behalve de concrete inhoud van dit beleid, is het van groot belang dat er voldoende aandacht wordt besteed aan de wijze waarop het bondsbeleid vorm krijgt. Het opstellen van een beleidsnota of meerjarenprogramma is natuurlijk een noodzakelijke stap, maar veel belangrijker is het realiseren van voldoende

draagvlak voor de uitgestippelde koers en het tussentijds toetsen van de voortgang. Dit betekent dat er bij het proces van beleidsvorming sprake moet zijn van een goede uitwisseling en discussie tussen de diverse geledingen binnen de bond. In de tweede rapportage (paragraaf 4.4) is vanuit het perspectief van de districtsorganisaties weergegeven welke stappen in het beleidsproces binnen de toekomstige KNBSB-situatie te onderscheiden zijn. Daaraan dienen de uitkomsten van de derde fase SSD-infrastructuur aan toegevoegd te worden, namelijk de wijze van informatie-uitwisseling tussen verenigingen en districten. Deze informatie zal vooral via de bestaande kanalen naar voren moeten komen, zoals het regio-overleg, de informatiebijeenkomsten en de directe contacten van STK-ers, VB-ers en districtscommissies. Ook kan dergelijke informatie actief opgespoord worden door het uitvoeren van een marketingonderzoek of het organiseren van een werkconferentie.

Daarmee komt het (cyclische) proces van beleidsontwikkeling er als volgt uit te zien:

- Allereerst wordt nagegaan welke kansen, knelpunten en ondersteuningsbehoeften er op verenigingsniveau optreden. Deze ideeën, wensen en ervaringen worden via de districten of het bondsbureau ingebracht in het bondsbestuur en de landelijke commissies.
- Door de landelijke commissies of het bondsbureau wordt dit zo mogelijk vertaald naar in (strategische) beleidsvoorstellen, waarna besluitvorming in het bondsbestuur plaatsvindt (algemene doelen, personele en financiële randvoorwaarden).
- Al naar gelang het niveau van de beleidsuitvoering worden vervolgens operationele plannen uitgewerkt en ter fiattering voorgelegd aan het bondsbestuur. Het bondsbestuur toetst de plannen aan de gestelde doelen en randvoorwaarden en stelt eventueel prioriteiten.
- Vervolgens gaat de uitvoerende organisatie aan de slag (waar mogelijk in samenwerking met verenigingen) en zorgt tevens aan het eind van elk jaar voor een (tussen-)evaluatie en financiële verantwoording.
- Op basis van deze informatie kan zo nodig besloten worden om de koers gedurende het volgende jaar bij te stellen en/of een vorm van nazorg te realiseren.

De adhoc commissie SSD benadrukt het belang van een jaarlijkse toetsing door het bondsbestuur van de beleidsontwikkeling en -uitvoering met betrekking tot sportstimulering. In dit verband ondersteunt deze commissie het besluit van het bondsbestuur om een tussentijdse evaluatie van het Meerjarenprogramma 1990-1993 te laten uitvoeren.

4.4 SSD-structuur

In hoofdstuk 2 is al uitgebreid aandacht besteed aan de herstructurering van de bondsorganisatie in het algemeen. In deze paragraaf wordt vooral stilgestaan bij de veranderingen in de SSD-structuur binnen de KNBSB. Gedurende de uitvoering van het project SSD-infrastructuur heeft de adhoc commissie SSD tijdelijk gefunctioneerd onder directe verantwoordelijkheid van het bondsbestuurslid Organisatie. Om de aandacht voor sportstimulering ook binnen de nieuwe bondsstructuur te waarborgen, worden de volgende voorstellen gedaan.

- *Bestuurlijke verantwoordelijkheid voor sportstimulering:*

Het veranderen van de portefeuille 'Organisatie' in de portefeuille 'Sportstimulering' binnen het bondsbestuur. Dit bestuurslid zal eindverantwoordelijk zijn voor het integrale sportstimuleringsbeleid en kan tevens als portefeuillehouder optreden voor de terreinen Jeugd, Opleidingen en Schoolsport/Recreatiesport. Hiermee kan bestuurlijk een optimale samenhang gerealiseerd worden tussen verschillende SSD-terreinen. Nagegaan moet worden of het zinvol is ook binnen de districtsbesturen een portefeuillehouder Sportstimulering in te stellen.

Het is wenselijk om ook in de nieuwe bondsorganisatie voldoende aandacht te besteden aan 'organisatie-ontwikkeling' als zijnde een continu proces. Deze taak zal echter beduidend minder zwaar zijn dan in de afgelopen jaren tijdens het proces van de herstructurering. Op basis van organisatorische en inhoudelijke argumenten verdient het aanbeveling om deze verantwoordelijkheid (weer) onder te brengen bij de functie van de bondsvoorzitter.

- *Centrale coördinatie van sportstimulering:*

Teneinde continuïteit en samenhang binnen het sportstimuleringsbeleid te waarborgen wordt voorgesteld om de huidige functie 'Landelijk STK-er' binnen het bondsbureau te veranderen in 'Coördinator/Hoofd Sportstimulering'.

Deze functionaris heeft al geruime tijd een adviserende taak in de richting van de commissies Jeugd en Opleidingen. Met ingang van 1991 is deze functie bovendien uitgebreid met de coördinatie van de werkzaamheden van de vier parttime STK-ers. Zoals in paragraaf 3.3 reeds is aangegeven, wordt door de adhoc commissie SSD voorgesteld om ook de begeleiding van de Verenigingsbegeleiders (VB-ers) en de coördinatie van de Verenigings Ondersteunings Projecten (VOP) bij deze functionaris onder te brengen. Tegen deze achtergrond verdient het aanbeveling om ook andere KNBSB-initiatieven met betrekking tot sportstimulering door deze functionaris te laten coördineren. Hiermee ontstaat binnen het bondsbureau een duidelijke coördinatiestructuur met betrekking tot het sportstimuleringsbeleid. Een en ander zal gezien moeten worden tegen de achtergrond van een verandering van taken binnen het bondsbureau als gevolg van de herstructurering.

Het takenpakket van de "Coördinator/Hoofd Sportstimulering" binnen de KNBSB kan er in de toekomst globaal als volgt uitzien :

- werkbegeleiding en coördinatie van STK-ers;
 - coördinatie VOP en begeleiding VB-ers;
 - advisering van de landelijke commissies Jeugd, Opleiding en School-/Recreatiesport;
 - coördinatie van productontwikkeling m.b.t. sportstimulering (bijv. scholingsplannen, wervingsfolders etc.)
 - ontwikkelen en begeleiden van SSD-initiatieven (themabijeenkomsten, onderzoek etc.)
- *Communicatiestructuur sportstimulering*

De beide voorgaande voorstellen dragen bij tot een duidelijke communicatiestructuur met betrekking tot sportstimulering binnen de landelijke organisatie. Een driehoekstructuur met een duidelijke verdeling van bestuurlijke, beleidsmatige en uitvoerende verantwoordelijkheden tussen achtereenvolgens het bondsbestuurslid sportstimulering, de coördinator/hoofd Sportstimulering en de landelijke commissies Jeugd, Opleidingen en School-/Recreatiesport.

Bovendien bestaan er in de nieuwe structuur duidelijke communicatielijnen tussen het landelijke niveau, de districten en de verenigingen via een bestuurlijke lijn, een uitvoerende lijn en een professionele lijn (STK-ers/VB-ers).

Bestuurlijke lijn:

verenigingsbestuur <---> regiovertegenwoordiger <---> districtsbestuur
<---> bondsbestuur

Uitvoerende lijn:

verenigingskader <---> districtscie's <---> landelijke commissie's <--->
coördinator SSD/bondsbestuurslid SSD

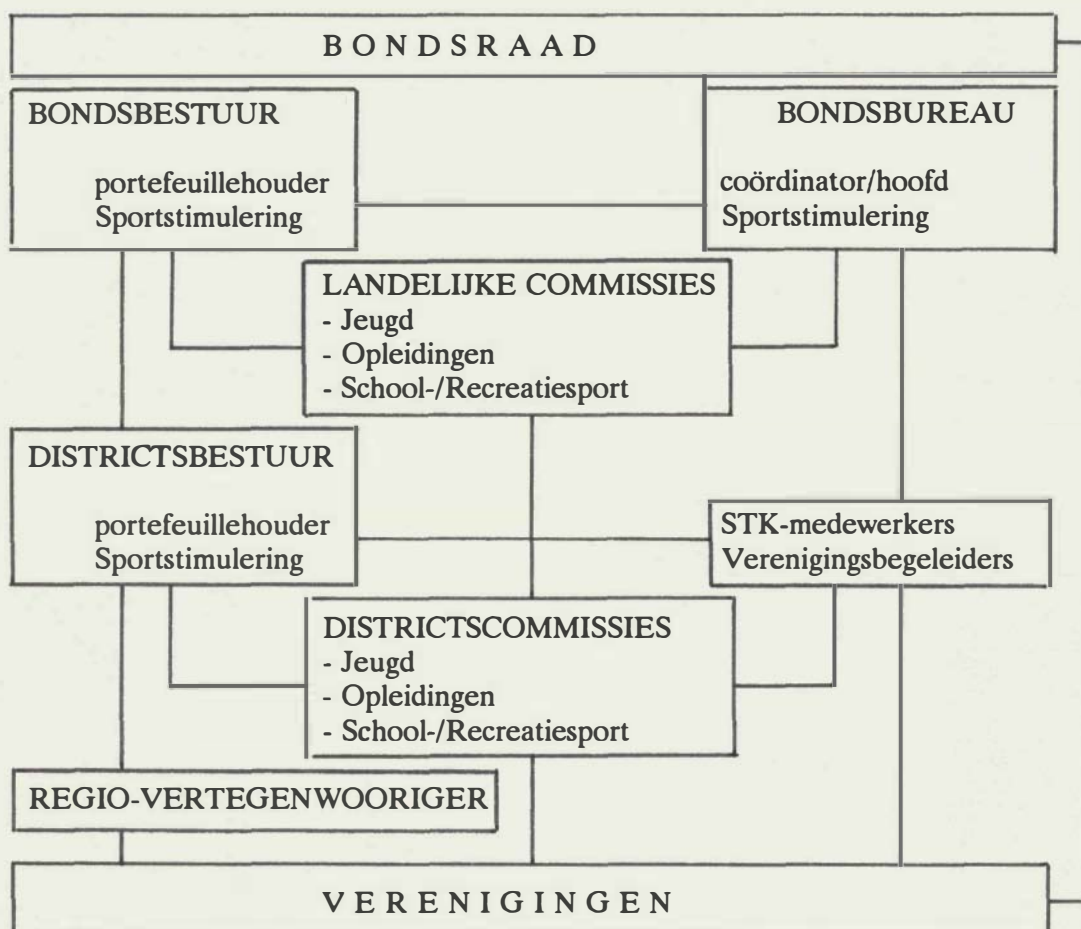
Professionele lijn:

verenigingskader <---> STK-ers/VB-ers <---> coördinator/hoofd SSD <--->
bondsbestuurslid SSD

Daarnaast blijven uiteraard de verspreiding van notulen tussen de diverse commissies en besturen en de schriftelijke berichtgeving via het PR-bulletin en de (districts-)weekberichten naar de verenigingen belangrijke vormen van communicatie. Er dient naar gestreefd te worden om zoveel mogelijk informatie over sportstimulering langs deze weg naar buiten toe uit te dragen.

In figuur 2 wordt de organisatie- en communicatiestructuur binnen de KNBSB in schema weergegeven.

Figuur 2: Organisatie- en communicatiestructuur Sportstimulering

4.5 Conclusies

De adhoc commissie SSD is van mening dat de voorstellen die in de voorgaande paragrafen aan de orde zijn gekomen een goede basis vormen voor het toekomstig beleid met betrekking tot sportstimulering. Sommige voorstellen zijn in de afgelopen periode al (gedeeltelijk) gerealiseerd, andere voorstellen worden langs deze weg aan het bondsbestuur voorgelegd (zie hoofdstuk 5).

Terugblikkend op de SSD-knelpunten in de oude bondsstructuur (paragraaf 4.1) kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Er is met name in de laatste fase van het project SSD-infrastructuur een belangrijke aanzet gegeven tot het realiseren van een effectieve ondersteuning vanuit de bond aan bestaande verenigingen en clubs, die in oprichting zijn (knelpunten a en b).
- Vooral door de activiteiten van de STK-ers, VB-ers en toekomstige districtscommissies zal het gebrek aan deskundig kader (bestuurlijk en technisch) op verenigingsniveau aangepakt moeten worden (knelpunt c).

- Het probleem bij de vroegere rayoncompetities (knelpunt d) was met name het grote verschil in niveau en de grote reisafstanden buiten de Randstad. Door een kleinere landelijke competitie zullen meer teams op districtsniveau gaan spelen, waardoor het niveau aan de top van de districtscompetities verhoogd zal worden. Voor het verminderen van de niveauverschillen en het verkleinen van de reisafstanden buiten de randstad zal echter een langere adem en een meerjarig ontwikkelingsbeleid nodig zijn.
- Met de eerdere en onderhavige voorstellen van de adhoc commissie SSD kunnen het matig functioneren van het middenniveau (knelpunt e), de gebrekkige communicatie tussen de diverse geledingen (knelpunt f) en de onvoldoende afstemming tussen bondsbestuur, bondsbureau en landelijke commissies (knelpunt g) in de toekomst sterk verbeteren.

5 Voorstellen aan het bondsbestuur

In het kader van de afronding van het project SSD-infrastructuur legt de adhoc commissie SSD de volgende voorstellen ter besluitvorming voor aan het bondsbestuur:

- 1 Instellen van de bestuursfunctie 'Sportstimulering/SSD' binnen het bondsbestuur (conform het gestelde in paragraaf 4.4).
- 2 Wijziging van de functie 'landelijke STK-er/hoofd STK' binnen het bondsbureau in een functie 'Coördinator/Hoofd Sportstimulering' (conform globale taakomschrijving in paragraaf 4.4).
- 3 Het laten uitvoeren van een marketingonderzoek onder KNBSB-verenigingen in 1993 ter voorbereiding van een nieuw Meerjarenprogramma 1994-1997 (conform het gestelde in paragraaf 2.2).
- 4 Met inachtneming van de uitkomsten van de evaluatie van het Verenigings Ondersteunings Project (VOP) vaststellen van de toekomstige inkadering van het VOP binnen het bondsbeleid (conform het gestelde in paragraaf 3.3).
- 5 Het instellen van een periodiek overleg tussen districtssecretarissen en bondssecretaris/bondsdirecteur (conform het gestelde in paragraaf 2.6)
- 6 Het verstrekken van nieuwe impulsen met betrekking tot het verder versterken van het draagvlak voor sportstimulering binnen alle geledingen van de KNBSB (conform het gestelde in paragraaf 4.2).
- 7 Het structureel opnemen van een post 'Sportstimulering' binnen de bondsbegroting ter dekking van uitgaven inzake werkconferenties en bijscholingen, alsmede voor de uitvoering van actiepunten uit het Meerjarenprogramma 1990-1993 (conform het gestelde in paragraaf 4.3).
- 8 Het bewaken van de beleidsontwikkeling en -uitvoering met betrekking tot sportstimulering aan de hand van een jaarlijkse rapportage door de portefeuillehouder Sportstimulering (conform het gestelde in paragraaf 4.3).

Nawoord

Deze rapportage vormt de afsluiting van het project SSD-infrastructuur binnen de KNBSB. Het is het schriftelijke resultaat van een ontwikkeling die in de afgelopen twee jaar binnen de bond heeft plaatsgevonden. Veel belangrijker dan dit papier is uiteraard wat er reeds gerealiseerd is en de basis die gelegd is voor de toekomstige ontwikkeling van sportstimulering binnen de KNBSB.

De adhoc commissie SSD is van mening aan haar taakstelling te hebben beantwoord en heeft via deze rapportage een aantal voorstellen ter besluitvorming neergelegd bij het bondsbestuur. De commissie is van mening dat deze voorstellen een goede basis bieden voor de toekomstige ontwikkeling met betrekking tot sportstimulering binnen de KNBSB.

Bijlage I:

Artikel Nationaal Sport Magazine nr 4, sep/okt 1991

Bijlage II:

Uitkomsten KNBSB-werkconferentie Sportstimulering

Proefproject SSD-infrastructuur in eindfase

Herstructurering binnen KNBSB vergt ook culturele omslag

BUNNIK- Vanuit het perspectief Stimulering Sport Deelname (SSD) is binnen de Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond (KNBSB) een proefproject SSD-infrastructuur uitgevoerd. De herstructurering van de bondsorganisatie, die in april 1990 van start ging en aan het eind van dit jaar zal worden afgerond, is tot nog toe volgens planning verlopen. Naast deze herstructurering is het project gericht op het realiseren van de voorwaarden om te kunnen komen tot een effectief sportstimuleringsbeleid binnen de KNBSB.

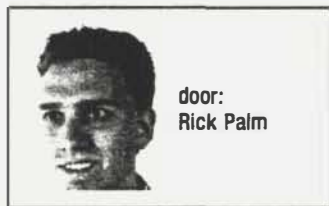
'Aanleidingen tot het project SSD-infrastructuur waren een sportmarketingproject binnen de KNBSB en een marktorientatie van de NSF', zegt Martin van der Gugten, namens de NSF als adviseur werkzaam binnen de KNBSB.

'Uit de marktorientatie bleek dat een groot deel van de sportbonden te kampen heeft met infrastructurele problemen (85%), zoals een gebrekkige communicatie en het onvoldoende functioneren van het middenkader. Uit het sportmarketingproject werd bovendien duidelijk dat de negen rayons binnen de KNBSB eilandjes op zichzelf waren en dat de samenhang binnen de bond niet optimaal was. In een dergelijke situatie kan een gericht sportstimuleringsbeleid natuurlijk niet goed uit de verf komen.'

Commissie

Bij de start van het project is een ad hoc-commissie SSD ingesteld onder voorzitterschap van Wil Koet (bondsbestuurslid van de KNBSB). In deze commissie zijn diverse vertegenwoordigers uit de rayons en de NSF-adviseur opgenomen.

'Nadat het projectplan door de bondsraad was goedgekeurd, is de commissie aan de slag gegaan. Allereerst werd een analyse van de bestaande SSD-organisatie binnen de bond uitgevoerd, waarbij behalve de structuur en het beleid ook de culturele aspecten aan de orde zijn gesteld. Vervolgens zijn voorstellen ontwikkeld en maatregelen uitgevoerd om de SSD-organi-

door:
Rick Palm

satie te versterken, dit in de eerste fase.'

Districtsvorming

Eén van de belangrijkste punten uit het project SSD-infrastructuur is de districtsvorming binnen de KNBSB. De vier districten (Midden/Oost, Zuid, Noord en West) moeten de communicatie en beleidsmatige afstemming tussen het landelijk en het middenniveau verbeteren.

'Dit jaar functioneren de rayons nog naast de districten, als schaduworganisatie, maar volgend jaar moeten de districten de plaatsen van de rayons gaan innemen.'

'De districten krijgen een belangrijke taak dan de rayons met betrekking tot de beleidsontwikkeling. Bovendien zijn de districten rechtstreeks vertegenwoordigd in zowel het bondsbestuur als de landelijke commissies. Hierdoor kunnen de districten in de toekomst veel slagvaardiger gaan opereren.'

Naast de opzet van de districtorganisaties heeft de commissie SSD zich in de tweede fase van het project ook gericht op de werving en selectie van SSD-kaderleden. In het najaar zal voor deze functionarissen een werkconferentie Sportstimulering worden georganiseerd.

'Om overigens te voorkomen dat de afstand tussen vereni-

gingen en districten vergroot wordt, zijn er regiovertegenwoordigers aangesteld, die zitting hebben in het districtsbestuur. Zij onderhouden onder meer contact met de verenigingen binnen een regio, roepen tenminste één keer per seizoen het regio-overleg bijeen, coördineren activiteiten binnen een regio en lossen eventuele knelpunten op.'

Ondersteuning

In de derde en laatste fase van het project is met name aandacht besteed aan de wijze van ondersteuning van verenigingen.

'Ondanks de financieel moeilijke positie van de bonden konden aan het begin van dit jaar toch vier part-time STK-medewerkers worden aangesteld. Deze professionals hebben binnen de districten een specifieke taak om verenigingen op sporttechnisch gebied te ondersteunen.'

Een nieuwe kaderfunctie binnen de KNBSB is die van verenigingsbegeleider. 'Inmiddels zijn via het Verenigings Ondersteunings Project, dat in samenwerking met de NSF wordt uitgevoerd, vier verenigingsbegeleiders opgeleid. Op verzoek van het districtsbestuur kan zo'n functionaris gerichte steun bieden aan een vereniging met betrekking tot beleidsmatige en/of organisatorische knelpunten. Deze begeleiding bestaat uit het gezamenlijk analyseren van deze knelpunten, het stellen van prioriteiten en het maken van een beleidsplan.'

Naast de ondersteuning van bestaande verenigingen vormt de oprichting van nieuwe verenigingen met name in de zogenoemde 'witte vlekken' een belangrijke doelstelling binnen het bondsbeleid.

Bakermat

'De bakermat van de base- en softball in Nederland ligt duidelijk in de Randstad', zegt

Van der Gugten. 'Het witte-vlekkenplan moet er voor gaan zorgen dat ook in de andere delen van Nederland deze sporten meer kunnen worden beoefend. Een belangrijke voorwaarde is wel dat er ook een vereniging in de buurt is.'

Het project SSD-infrastructuur is volgens Van der Gugten een goed voorbeeld van een integraal ondersteuningsaanbod van de NSF in de richting van de sportbonden. 'Projecten op deelterreinen lopen nog wel eens vast, omdat ze niet goed kunnen worden ingekaderd binnen de bondsorganisatie. Het SSD-infrastructuurproject biedt de mogelijkheid om structuur, cultuur en beleid op het gebied van sportstimulering in hun onderlinge samenhang te analyseren. In die zin kan het als kapstok voor andere projecten binnen de bond functioneren.'

'Vooral de noodzaak om vanuit de bonden meer aandacht te besteden aan ondersteuning van verenigingen en het ontwikkelen van een integrale aanpak betekent in veel gevallen een grote culturele omslag binnen de organisatie. Binnen de KNBSB lijkt het project SSD-infrastructuur in elk geval een bijdrage te leveren aan een versterking van het sportstimuleringsbeleid binnen de bond.'

Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond

CONCLUSIES UIT SSD-CONFERENTIE te Hilversum dd. 2 november 1991

A Uit het Overleg met het Dagelijks Bestuur van de Districten

- 1\ De financiële afsluiting van de rayons, alsmede de taakafbakening en de te volgen werkwijze van de districtspenningmeesters is nog nauwelijks geregeld.
- 2\ Er is behoefte aan een regelmatig overleg tussen de districtssecretarissen en de bondsdirecteur.
- 3\ De positie en het functioneren van de regiovertegenwoordigers is nog zeer onduidelijk.
- 4\ De informatievoorziening naar de verenigingen dient te worden verbeterd.

B Uit het overleg over de opleidingen

- 1\ Ook in de veraf gelegen regio dienen voldoende docenten beschikbaar te zijn (wel cursisten/geen docent).
- 2\ Het cursus- en examenaanbod dient in alle districten gelijk te zijn.
- 3\ Er wordt in het bijzonder aandacht gevraagd voor de kwaliteit van de docenten (er is een te groot kwaliteitsverschil) en de kwaliteit van de inhoud van de cursussen; ook dient de inhoud van de verschillende cursussen te worden afgestemd (men moet voor 1 avond kunnen uitwijken naar een andere cursusplaats).
- 4\ Ook docenten moeten worden opgeleid in de wijze van doceren.
- 5\ Er is behoefte aan een centrale coördinatie van de opleidingen (ook i.v.m. het aantal beschikbare cursisten).
- 6\ Per soort opleiding dienen de verenigingen over duidelijke aanspreekpunten te beschikken.
- 7\ M.b.t. het technisch gedeelte van de coach-opleidingen dienen de STK-ers een inbreng te hebben.
- 8\ Het is beslist noodzakelijk dat de mogelijkheid wordt geboden om herexamens te doen.

Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond

C Uit het PR-overleg

- 1\ Er zijn grote zorgen over de PR-functie in district Noord.
- 2\ Er is behoefte aan een slagtunnel/werpmachine ten behoeve van de PR.
- 3\ Kan het jongenssoftbal via PR-activiteiten worden geprofileerd?
- 4\ Er is sprake van een slechte informatievoorziening tussen verschillende commissies. Kunnen de notulen via het Bonds bureau ter beschikking komen van de landelijke PR-commissie?
- 5\ Berichtgeving moet op een uniforme wijze plaats vinden; althans de verschillen mogen niet te groot zijn.
- 6\ Graag duidelijke taakafbakening tussen landelijke PR-commissie en districts PR-commissies. Is er een beschreven doelstelling voor districts PR-functionarissen?
- 7\ District Oost acht een districtsbulletin gewenst. Mogelijkheden daarbij: toezending naar abonneementhouders Weekbericht of ook naar secretarissen vereniging.

D\ Uit het overleg jeugdzaken

- 1\ Een gedegen inbreng van de districten in de landelijke jeugdcommissie is van belang.
- 2\ De landelijke jeugdcommissie dient zowel adviserend als uitvoerend te zijn.
- 3\ Het district dient te bepalen wie namens hen zitting neemt in de landelijke jeugdcommissie.
- 4\ 35% van de KNBSB-leden zijn jeugdleden. Gegeven dat aantal en het belang dient de portefeuille jeugdzaken in het Bondsbestuur niet gecombineerd te worden met andere taken (zoals nu bv. in combinatie met school- en recreatiesport en organisatie).
- 5\ In het kader van de noodzakelijke sportstimulering zijn geen extra financiën voor de jeugd beschikbaar gesteld.
- 6\ Er is behoefte aan een duidelijke taakstelling en taakafbakening van/tussen districts- en landelijke jeugdcommissie.
- 7\ Op een vraag waaronder de peanuts horen wordt gesteld dat deze zijn ondergebracht bij de functie school- en recreatiesport.
- 8\ Graag afstemmingsgesprekken tussen de STK-ers en de jeugdcommissies van de districten.

Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond

E\ Uit het overleg school- en recreatiesport

- 1\ Er is behoefte aan een vorm van uitwisseling met de jeugdcommissie. Voorstel: men woont elkaars vergaderingen bij.
- 2\ De STK-ers dienen een functie te krijgen in de opleiding van jeugdleiders. Daarbij is allereerst een bespreking met de jeugdleiders gewenst.
- 3\ De bezetting van de landelijke commissie is problematisch.
- 4\ Een duidelijke scheiding tussen schoolsport en recreatiesport is gewenst.
- 5\ Er is behoefte aan een aantal goede mensen voor de introductie van spelletjes op scholen.
- 6\ Bijscholing van verenigingskader schoolsport is gewenst.
- 7\ Er wordt een duidelijk onderscheid waargenomen tussen leiders van de de hier bedoelde sportactiviteiten. Als zij uit de honk- en softbalsport afkomstig zijn, zijn hun activiteiten veelal meer competitie-gericht. Benadrukt wordt dat alle hierbedoelde activiteiten niet prestatiegericht dienen te zijn, maar pleziergericht.

Zoetermeer, 20 november 1991

P. Foppen